

[Starcke.]

er i disse Ønsker. Men jeg vil atter her understrege, at vi mener, Initiativet maa være sydslesvigske og ikke dansk.

Vi mener, at Danmark har forsømt og overset et meget vigtigt Moment i det sydslesvigske Grænsespørgsmaal, og det er det, som vi kalder det sociale Spørgsmaals Løsning i Danmark. Saa længe Danmark staaer med en meget stor Arbejdsløshed, med en meget stor Bølignød, med en betydelig Fattigdom og Varefordyrelse, er vi noget svagere stillet i det sydslesvigske Grænsespørgsmaal, end vi vilde være, hvis vi byggede paa gammel, dansk Frihed, hvis vi frigav Initiativ, Handlekraft og Evne til Samarbejde herhjemme. Hvis vi bygger vor Politik op herhjemme paa dansk Grund og i dansk Aand, vil vi staa meget, meget stærkere, end hvis vi former vor Politik i Retning af noget, som smager af tysk Statsdyrkelse, fordi Sydslesvigerne i saa Fald ikke vil have fornøden Interesse for at søge sig orienteret nordpaa. Derfor kan vi ikke se anderledes paa det, end at det sociale Spørgsmaals Løsning ogsaa har vigtige nationale Konsekvenser, og dette skulde være vort lille Bidrag til Belysning af det sydslesvigske Spørgsmaal, idet vi dog ønsker at understrege, at det ikke er ud fra partipolitiske Overvejelser, vi fører disse Grunde frem, eftersom det er et Spørgsmaal, der ikke kan deles efter Partier, men som ligger ovenover alle Partirammer. Disse Betragtninger, som jeg her fremkommer med, er derfor fremført paa egne og min Gruppes Vegne, og kun vi hæfter derfor, ikke Danmarks Retsforbund i sin Helhed.

Foruden disse Spørgsmaal, hvoraf det sydslesvigske er det vigtigste paa en Maade, kommer indadtil dette, at Danmark efter næsten alle de Krige, det har deltaget i, altid er gaaet ud med en derangeret Finans. Finansielt er Danmark i Øjeblikket derangeret, og derfor er det vigtigt at se, hvorledes vi har reageret over for dette Spørgsmaal efter tidligere Krige.

Efter den første store Verdenskrig fik vi Aaret efter, i 1919, Loven af 4. Oktober om Jord i offentlig Eje, og 3 Aar senere fulgte Loven om Statsgrundskyld, 2 Aar efter igen Loven om kommunal Grundskyld. Efter Krigen i 1864 bliver der paalignet Krigshartkornsskatter med 3 Rdl. pr. Td. Hartkorn. Efter Loven om Krigsskat for Finansaaret 1864—65, som findes i Love og Anordninger S. 137 for dette Aar, findes der foruden disse Krigshartkornsskatter ogsaa andre Skatter, men jeg vil dog under-

strege, at Krigshartkornsskatterne var en væsentlig Del af Skatteprovenuet.

I Aaret 1848, under den slesvigske Krig, indfører man efter Forordning af 5. Maj 1848 Krigshartkornsskatter, og disse bliver gennemført med en Regresret over for Prioritetshaverne, saaledes at ikke blot Skødehaverne, men ogsaa Pantegælden kommer til at deltage i denne Hartkornsbeskatning, idet Skødehaverne fik Ret til at kvitte en Ottendedel af Renten over for Prioritetshaverne, saaledes at hvis Grundværdien i Gennemsnit androg en Trediedel af Ejendomsskyldværdien, har det været en ret betydelig Del, der deraf kom til at ligge paa Pantegælden.

Forud for 1848 var der fire Aar før, i Aaret 1844, gennemført den store nye Jordskyldsætning af Danmarks Jord efter Reventlows Matrikel — den, som har været Forudsætning for dansk Landbrugs glimrende Opsving i Slutningen af forrige Aarhundrede —, og disse Hartkornsskatter efter denne Jordskyldsætning var saa betydelige, at de i 50erne androg over Halvdelen af samtlige offentlige Skatter.

Efter den engelske Krig, ved Statsbankerotten i 1813, faar vi Bankhæftelsen af 5. Januar 1813, væsentlig paa Anders Sandøe Ørsteds Initiativ. Denne Bankhæftelse bliver indskudt som en Prioritet paa Jorden forud for alle andre Prioriteter; der svaredes en Rente paa 6 pCt., og enten kunde Kapitalen indbetales en Gang for alle, eller den skulde forrentes med 6½ pCt. p. a.

Efter Slaget paa Reden den 2. April 1801 indfører Statsminister Christian Ditlev Frederik Reventlow en Jordskyld, en Hartkornsbeskatning af 1. Oktober 1802. I Byerne formes den som en Ejendomsskyld, og det ejendommelige ved denne Jordskyld og Hartkornsbeskatning i 1802 er, at den bliver paalignet alt Jordegods, ogsaa det privilegerede Jordegods, ogsaa Reventlows egne Godser, til Trods for at hans Standsfæller og hans egen Familie halede ham i Kjoleskøderne for at faa ham til at afstaa herfra. Denne Hartkornsbeskatning var paalignet efter en hastig og midlertidig Vurdering, og derfor indgiver Reventlow 2 Aar senere i 1804 som Chef for Rentekammeret sammen med Rentekammerets øvrige Embedsmænd en Indstilling til Kongen. Med Formandens Tilladelse vil jeg lige læse et Par Ord af denne Indstilling. Reventlow skriver:

„Thi endog i samme Provins er i Nærheden af de bedre Købstæder og i de